

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ HỢP TÁC XÃ VÀO PHÁT TRIỂN NỀN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG ĐỊNH HƯỚNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TS LÊ THỊ THANH HUYỀN
Học viện Chính trị khu vực III

1. Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về kinh tế hợp tác xã

Kế thừa tư tưởng của C.Mác - Ph.Ăngghen và V.I.Lênin về lý luận kinh tế hợp tác, Chủ tịch Hồ Chí Minh là người đầu tiên đưa tư tưởng, quan điểm về lý luận về hợp tác xã vào phát triển nông nghiệp ở nước ta và hiện nay hợp tác xã (HTX) là nòng cốt của thành phần kinh tế tập thể, là một trong những tổ chức kinh tế để phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Trong tác phẩm *Đường Kách mệnh* viết năm 1927, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã bàn về vấn đề hợp tác xã một cách khá toàn diện, từ lịch sử, mục đích, cơ sở lý luận đến các loại hình hợp tác xã. Theo Người, hợp tác là tất yếu, là nhu cầu tự thân của mỗi người trong công cuộc lao động sản xuất để nuôi sống chính mình, Người cho rằng: “HTX là “góp gạo thổi cơm chung” cho khỏi hao của, tốn công, lại có nhiều phần vui vẻ”¹. Đến năm 1946, Người tiếp tục chỉ rõ: “HTX là hợp vốn, hợp sức với nhau. Vốn nhiều, sức mạnh thì khó nhọc ít mà ích lợi nhiều...”². Và Người giải thích rõ sự khác nhau giữa hội buôn với HTX ở chỗ: “Hội buôn thì lợi riêng, HTX thì lợi chung” và “HTX tuy là để giúp đỡ lẫn nhau, nhưng không giống các hội từ thiện. Vì các hội ấy có tiêu đi mà không làm ra, và giúp đỡ bất kỳ ai nhưng có ý bỏ thí, hợp tác xã có tiêu đi, có làm ra, chỉ giúp cho người trong hội, nhưng giúp một cách bình đẳng, một cách “cách mệnh” ai cũng giúp mà ai cũng bị giúp...”³.

Đồng thời, khi nói đến HTX được xem đó là một thành phần kinh tế mang tính chất xã hội, Người cho rằng: “Các hợp tác xã (nó là nửa chủ nghĩa xã hội, và sẽ tiến đến chủ nghĩa xã hội)”⁴ và “Theo Điều 12 trong dự thảo Hiến pháp sửa đổi, kinh tế quốc doanh là hình thức sở hữu của toàn dân, nó lãnh đạo nền kinh tế quốc dân và Nhà nước phải đảm bảo cho nó phát triển ưu tiên. Theo điều 13, kinh tế hợp tác xã là hình thức sở hữu tập thể của nhân dân lao động; Nhà nước đặc biệt khuyến khích, hướng dẫn và giúp đỡ cho nó phát triển”⁵. Người khẳng định HTX là khâu chính thúc đẩy cải cách xã hội chủ nghĩa, HTX có thể thành lập ở cả trong công sở, hầm mỏ, xưởng máy, đồn điền... và nhất là ở nông thôn, do đó, “chúng ta phải phát triển thành phần kinh tế quốc doanh để tạo nên tảng vật chất cho chủ nghĩa xã hội và thúc đẩy việc cải tạo xã hội chủ nghĩa”⁶. Còn xét theo mục đích thì Người đã định nghĩa: “Hợp tác xã nông nghiệp là một tổ chức có lợi to cho nhà nông. Nó là một cách tranh đấu kinh tế có hiệu quả nhất, để giúp vào việc xây dựng nước nhà. Hợp tác xã nông nghiệp là một cách làm cho nhà nông đoàn kết, làm cho nhà nông thịnh vượng. Hợp tác xã nông nghiệp giúp cho nhà nông đạt đến mục đích, đã ích quốc lại lợi dân...”⁷.

Thực chất, việc xây dựng và phát triển HTX không phải là sự áp đặt theo lối chủ quan, duy ý chí mà phải được hình thành trên các cơ sở nhu cầu thực tiễn mà tổ chức xây dựng HTX cho phù hợp cả về tổ chức và quy mô. Hợp tác xã được thành lập dựa trên

các nguyên tắc: Tự nguyện, cùng có lợi, quản trị dân chủ. Người luôn nhắc nhở: “Không được cưỡng ép ai hết. Phải tuyên truyền, giải thích cho nông dân thấy lợi ích to đỏi công; ai muốn vào thì vào, tuyệt đỏi không được ép buộc ai”⁸. Hiện nay, đây là phương pháp tuyên truyền thuyết phục tốt nhất để khuyến khích nông dân vào HTX với mục đích là để tăng gia sản xuất, nâng cao đời sống của Nhân dân, trước hết là của nông dân.

Sâu xa hơn nữa, khi nói HTX là một bộ phận của thành phần kinh tế thì hoạt động sản xuất phải dựa trên cơ sở hiệu quả kinh tế, Người viết: “Hợp tác xã bậc cao thì đoàn kết phải cao, sản xuất phải cao, thu nhập chung của hợp tác xã phải cao, thu nhập riêng của xã viên phải cao”⁹. Trong thực tiễn hiện nay, đây là một tiêu chí hết sức quan trọng, muốn đạt được yêu cầu này cần phải cân đỏi đầu vào và đầu ra, tuân thủ theo nguyên tắc thị trường, thực hiện theo Luật Hợp tác xã, ứng dụng những thành tựu khoa học công nghệ hiện đại để tạo ra năng suất lao động ngày càng cao. Đồng thời muốn thực hiện được mục tiêu đó cần “Phải nâng cao ý thức của các xã viên “hợp tác xã là nhà, xã viên là chủ”¹⁰ và “Quản lý phải dân chủ, tài chính phải công khai - sổ sách phải minh bạch...”¹¹. Đây chính là một hình thức quản lý hiện đại vẫn đang được sử dụng ngày hiệu quả hướng tới quản lý vốn công khai, minh bạch.

Một trong những tư tưởng và quan điểm về HTX của Chủ tịch Hồ Chí Minh mà đến nay vẫn còn nguyên giá trị đó là điều kiện để HTX tồn tại và phát triển thì cần phải có sự hỗ trợ của Nhà nước và Nhà nước phải giúp HTX về vốn, về tiêu thụ sản phẩm... Người nêu: “Hợp tác xã còn nghèo, thường thường Chính phủ phải giúp đỡ, phải cho vay vốn...”¹² và “Các cán bộ tỉnh, huyện phải đi sâu xuống các hợp tác xã, giúp đỡ các hợp tác xã tiến bộ. Nhưng cán bộ tỉnh, huyện không thể đi khắp được. Cho nên cái gốc trong việc lãnh đạo hợp tác xã vẫn là chi bộ đảng ở cơ sở...”¹³.

Như vậy, quan điểm, tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về kinh tế HTX được thể hiện ở những nội dung cụ thể khái quát như sau: (1) Chế độ CNXH, vì ở một nước tiểu nông khi toàn bộ nông dân tham gia HTX, đó là con đường đi đến ấm no, hạnh phúc, thì cũng có nghĩa toàn bộ xã hội được

ấm no, hạnh phúc và đó là HTX văn minh; (2) Mục đích là tương trợ, giúp đỡ lẫn nhau, mưu lợi chung, chung nhau góp sức cùng có lợi, để cùng mạnh lên, vươn lên phát triển về kinh tế, xã hội; (3) Vai trò là giúp nhau vươn lên, chống lại mọi sự bất công, áp bức về kinh tế - xã hội; là con đường đi lên của người dân vượt qua khó khăn, nghèo đói, xây dựng cộng đồng văn minh, tương thân, tương ái; là một tổ chức dân chủ và cách mạng; (4) Nguyên tắc tổ chức phải thật sự dân chủ, tự nguyện và phù hợp với thực tiễn cuộc sống, không rập khuôn cứng nhắc, phát triển một cách tuần tự, không nóng vội, tiến hành từ hình thức thấp đến cao. Bình đẳng, cùng có lợi, thiết thực; và phải có sự lãnh đạo. Các hợp tác xã cũng phải liên kết với nhau.

Có thể nói, quan điểm, tư tưởng Hồ Chí Minh về HTX không những có ý nghĩa, vai trò quan trọng trong thời chiến mà còn là kim chỉ nam trong thời kỳ đỏi mới với sự vận dụng phát triển, sáng tạo của Đảng ta. Đó là, HTX được tạo thành một sự liên kết, tương tác, đoàn kết với nhau, đa dạng các hình thức hoạt động vừa độc lập, tự chủ, vừa là một tổ chức tự nguyện, bình đẳng và dân chủ. Như vậy, quan niệm về HTX của Người không chỉ góp phần vào củng cố niềm tin, là cơ sở lý luận vững chắc về đặc trưng cơ bản của các thành phần kinh tế trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam mà còn có ý nghĩa của quốc tế, Liên minh HTX quốc tế (ICA), Tổ chức lao động quốc tế (ILO).

2. Vai trò của kinh tế tập thể trong phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam

Sau gần 40 năm đỏi mới kinh tế tập thể, nhất là HTX đã có nhiều đóng góp vào phát triển kinh tế - xã hội, vào nhiệm vụ bảo vệ chính trị - xã hội, bảo vệ an ninh Tổ quốc. Đường lối chủ trương của Đảng được thể hiện qua nhiều nghị quyết¹⁴ đã khẳng định, kinh tế HTX có nhiều hình thức từ thấp đến cao, là tổ chức sản xuất kinh doanh do người lao động tự nguyện góp vốn, góp sức, được quản lý theo nguyên tắc dân chủ và bản chất tốt đẹp, tính nhân văn của HTX. Đặc biệt, kinh tế tập thể ngày càng có vai trò quan trọng, góp phần thúc đẩy quá trình phát triển kinh tế đất nước theo hướng tăng trưởng, phát triển nhanh và bền vững, nhất là HTX được thực hiện theo Luật Hợp tác xã năm 2023.

Vì vậy, tại Đại hội XIII, Đảng ta chỉ rõ: “Kinh tế tập thể, kinh tế hợp tác, các hợp tác xã, tổ hợp tác có phạm vi hoạt động rộng lớn, với vai trò cung cấp dịch vụ cho các thành viên; liên kết, phối hợp sản xuất kinh doanh, bảo vệ lợi ích và tạo điều kiện để các thành viên nâng cao năng suất, hiệu quả sản xuất kinh doanh, phát triển bền vững. Tăng cường liên kết giữa các hợp tác xã, hình thành các hiệp hội, liên hiệp hợp tác xã”¹⁵. Gần đây, Nghị quyết số 20 - NQ/TW, ngày 16-6-2022 Hội Nghị Trung ương 5 khóa XIII về *tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới*, Đảng ta đề ra mục tiêu tổng quát: “Phát triển kinh tế tập thể năng động, hiệu quả, bền vững, cùng với kinh tế nhà nước trở thành nền tảng vững chắc của nền kinh tế quốc dân với nhiều mô hình hợp tác, liên kết trên cơ sở tôn trọng bản chất, giá trị và nguyên tắc của kinh tế tập thể, thu hút ngày càng nhiều nông dân, hộ gia đình, cá nhân và tổ chức tham gia; góp phần nâng cao thu nhập và chất lượng cuộc sống của các thành viên, hộ gia đình, thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội, thúc đẩy phát triển nhanh, bền vững đất nước, bảo đảm quốc phòng, an ninh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”¹⁶.

Hiện nay, bối cảnh trong nước và thế giới có nhiều biến đổi nhưng quan điểm chủ trương của Đảng về phát triển, củng cố vai trò của kinh tế tập thể vẫn là chủ trương đúng đắn, kịp thời trên cơ sở lý luận, cơ sở thực tiễn phù hợp với xu thế phát triển của nền kinh tế thị trường hiện đại và sự phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam. Cụ thể ở các vai trò sau:

Một là, sự đóng góp của kinh tế tập thể vào tăng trưởng kinh tế

Tính đến cuối năm 2022, cả nước có 29.378 HTX, tăng 5,4% so với năm 2021; với 5.936 thành viên và thu hút 166,2 nghìn lao động trong các HTX đang hoạt động có kết quả SXKD; tổng nguồn vốn đạt được 326,3 nghìn tỷ đồng, tăng 19,2% so với năm 2020; doanh thu đạt được 94,1 nghìn tỷ đồng (tăng 2,0% so với năm 2020), lợi nhuận đạt được 3,1 nghìn tỷ đồng (giảm 15,2% so với năm 2020. Hiệu quả hoạt động sản xuất kinh doanh bình quân một lao động của khu vực HTX thu hút 2,0 tỷ đồng vốn (tăng 19,8% so với năm 2020), tạo ra 566,1 triệu đồng doanh thu thuần (tăng 2,5% so với năm 2020) và đạt 18,9 triệu đồng lợi

nhuận trước thuế (giảm 14,8%). Năm 2021, bình quân mỗi HTX thu hút khoảng 10 lao động (giảm 7,4% so với năm 2020), thu hút 19,8 tỷ đồng vốn cho SXKD (tăng 10,9%), tạo ra 5,7 tỷ đồng doanh thu thuần (giảm 5,1%) và 191,1 triệu đồng lợi nhuận trước thuế (giảm 21,1%)¹⁷. Trong thời gian qua mặc dù có nhiều biến động trong nước và thế giới nhưng kinh tế tập thể vẫn khẳng định được vai trò của mình góp phần vào tốc độ tăng GDP của cả nước giai đoạn 2016 - 2022 (năm 2016: 6,69%, năm 2017: 6,94%, năm 2018: 7,47%, năm 2019: 7,36%, năm 2020: 2,87%, năm 2021: 2,55%, năm 2022: 8,12%)¹⁸.

Hai là, vai trò của kinh tế tập thể đối với chuyển dịch cơ cấu kinh tế

Kinh tế tập thể góp phần chuyển dịch cơ cấu ngành nghề, cơ cấu lao động trên cả nước theo hướng phát triển nền kinh tế hiện đại. Số HTX công nghiệp và dịch vụ ngày càng tăng lên (năm 2021 chiếm 48,81%)¹⁹ đã góp phần tích cực vào việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế của cả nước nói chung và của các địa phương nói riêng. Hiện nay, cả nước có 10.322 sản phẩm OCOP đạt 3 sao trở lên, với tỷ lệ 67,3% sản phẩm 3 sao, 31,2% sản phẩm 4 sao, 0,8% sản phẩm tiềm năng 5 sao và 42 sản phẩm 5 sao. Tương ứng với 5.361 chủ thể OCOP, có 38,1% là hợp tác xã, 24,2% là doanh nghiệp, 34,9% là cơ sở sản xuất/hộ kinh doanh, còn lại là tổ hợp tác²⁰. Trong những năm qua, hoạt động sản xuất kinh doanh của HTX dịch vụ làm ăn có hiệu quả như Quỹ tín dụng nhân dân với 1.181 quỹ hoạt động trên 57/63 tỉnh, thành phố, hơn 1,8 triệu thành viên²¹.

Ba là, vai trò của kinh tế tập thể đối với ổn định chính trị - xã hội

Kinh tế tập thể mà nòng cốt là HTX đó là hình thức liên kết tự nguyện, dân chủ, bình đẳng của những người lao động. Vì vậy, phát triển kinh tế tập thể không chỉ có ý nghĩa lớn đối với phát triển kinh tế góp phần giảm tỷ lệ hộ nghèo, công tác an sinh xã hội và bình đẳng giới cho người dân; hỗ trợ người dân tiếp cận các dịch vụ về an sinh xã hội; tạo cơ hội cho phụ nữ tiếp cận các nguồn lực, tạo việc làm và phát triển kinh doanh. Năm 2022, tỷ lệ hộ nghèo theo chuẩn nghèo đa chiều giảm khoảng 1,2% so với năm 2021 (năm 2021 là 2,23%) đạt mục tiêu đề ra và trung bình mỗi năm giảm 1,27% giai đoạn (2015

- 2021) (năm 2015 là 9,88%)²²; thu nhập bình quân của lao động/tháng đạt khoảng 4,6 triệu đồng/tháng, trong đó ngành dịch vụ là 7,2 triệu đồng/tháng (năm 2021)²³. Đặc biệt, nhận thức đúng đắn của các cấp, các ngành và của người dân về bản chất, các nguyên tắc và giá trị của HTX; tạo điều kiện cho các thành viên HTX tham gia các chương trình, dự án, đề án, chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, giảm nghèo quốc gia, nhất là vùng DTTS (hiện có khoảng 5.000 hợp tác xã và hơn 10 nghìn tổ hợp tác ở vùng DTTS - chiếm tỷ lệ 17,24% tổng số HTX)²⁴.

3. Một số giải pháp tiếp tục phát triển kinh tế tập thể trong thời gian tới ở nước ta

Trong thời gian tới, khi Luật Hợp tác xã năm 2023 có hiệu lực và thực hiện mục tiêu đến “năm 2030 cả nước có khoảng 140.000 tổ hợp tác, với 2 triệu thành viên; 45.000 hợp tác xã với 8 triệu thành viên; 340 liên hiệp HTX với 1.700 hợp tác xã thành viên. Bảo đảm trên 60% tổ chức kinh tế tập thể đạt loại tốt, khá, trong đó có ít nhất 50% tham gia liên kết theo chuỗi giá trị. Có trên 5.000 HTX ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp...”²⁵ cần tiếp tục thực hiện đồng bộ hệ thống giải pháp sau đây:

Thứ nhất, tiếp tục đẩy mạnh, tăng cường tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức về phát triển kinh tế tập thể cho toàn thể nhân dân, người lao động, các tổ chức chính trị xã hội nhận thức đúng, đầy đủ về lợi ích, vai trò thành phần này và hướng tới mục tiêu “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”. Đặc biệt, trong bối cảnh hiện nay dưới sự tác động mạnh mẽ của khoa học công nghệ, sự phát triển của sản xuất hiện đại thì kinh tế tập thể sẽ trở thành văn hoá, bản sắc trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở nước ta. Đó là, chủ thể kinh tế nhằm phát huy nội lực, khơi dậy ý chí tự lực, tự cường, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc; là một kênh quan trọng để thực hiện các chính sách phát triển văn hoá, xã hội bảo đảm an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội tại cộng đồng dân cư ở khu vực nông thôn nói riêng và cả nước nói chung.

Thứ hai, tiếp tục đổi mới, hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ, khuyến khích phát triển kinh tế tập thể

Sau khi Luật Hợp tác xã năm 2023, Luật Đất đai 2024 có hiệu lực vào ngày 1-8-2024 là cơ sở pháp lý

góp phần hiệu nâng cao quả hoạt động sản xuất kinh doanh, nâng cao tính minh bạch trong quản lý, điều hành, chính sách hỗ trợ của Nhà nước, quản lý nhà nước đối với kinh tế tập thể. Vì vậy, trong quá trình tổ chức thực hiện cần tiếp tục xây dựng và có chính sách hỗ trợ (chính sách vốn, đất đai, kết cấu hạ tầng, bảo hiểm, đào tạo nhân lực, khoa học công nghệ...) nhằm thu hút nguồn lực, ứng dụng khoa học - công nghệ, phát triển kinh tế tuần hoàn, kinh tế xanh, nông nghiệp hữu cơ, thích ứng biến đổi khí hậu, chuyển đổi số, mở rộng thị trường cho kinh tế tập thể, bảo đảm thống nhất, đồng bộ. Đặc biệt, có chính sách hỗ trợ cho các HTX có nhiều lao động trẻ, thanh niên khởi nghiệp sáng tạo, các HTX xây dựng thương hiệu, có sản phẩm OCOP đạt tiêu chuẩn quốc gia.

Thứ ba, tiếp tục thực hiện mạnh mẽ chuyển đổi số đối với kinh tế tập thể. Hiện nay, HTX hoạt động kinh doanh bình đẳng và cơ hội phát triển như các thành phần kinh tế khác. Vì vậy, cần ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong quản lý, hoạt động sản xuất kinh doanh, nhằm xây dựng, hoàn thiện hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về HTX, liên thông từ đăng ký kinh doanh, thông tin thị trường, đến kê khai, đóng thuế đảm bảo minh bạch trong quản lý nhà nước về kinh tế HTX.

Thứ tư, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, phát huy vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội và Liên minh Hợp tác xã Việt Nam đối với phát triển kinh tế tập thể

Để đạt được mục tiêu giải phóng sức sản xuất của người lao động đòi hỏi các tổ chức chính trị - xã hội, Liên minh HTX cần phối hợp, tổ chức tuyên truyền, vận động để thành viên và nhân dân nắm bắt kịp thời nội dung, nhiệm vụ và lợi ích từ chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về kinh tế tập thể. Bên cạnh đó là quan tâm, đầu tư xây dựng và phát huy vai trò các đoàn thể cùng hội đồng quản trị, ban giám đốc, nhằm xây dựng, phát triển tổ chức kinh tế tập thể ngày càng phát triển (quy mô, trình độ, công nghệ, thị trường...). Tăng cường liên kết, hỗ trợ của hệ thống chính trị, trong đó Liên minh HTX với tư cách là tổ chức đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, là cầu nối giữa Đảng và Nhà nước với HTX, góp phần vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước trong tình hình mới.

Xem tiếp trang 93

thiên nhiên thế giới Vườn Quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, Nghệ thuật Bài chòi, Ca trù, Hồ khoan Lệ Thủy...

Thứ sáu, đẩy mạnh, đổi mới công tác vận động, thu hút nguồn vốn ODA và NGO nhằm phát triển cơ sở hạ tầng, phát triển kinh tế - xã hội bền vững. Tăng cường hiệu quả quản lý, sử dụng nguồn vốn ODA và NGO. Thực hiện tốt công tác cải cách thủ tục hành chính liên quan đến các hoạt động hội nhập quốc tế, nhất là thủ tục đầu tư, giải quyết các khó khăn, vướng mắc của các tổ chức, doanh nghiệp nước ngoài. Tiếp tục cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh; tập trung phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Tăng cường tập huấn, bồi dưỡng kiến thức về pháp luật quốc tế, đào tạo nguồn nhân lực có trọng tâm, trọng điểm, chuyên sâu hội nhập quốc tế, đàm phán quốc tế, có khả năng làm việc trong môi trường quốc tế...

Thứ bảy, tích cực vận động, tuyên truyền người Việt Nam ở nước ngoài về chính sách của Đảng, Nhà nước và địa phương, thu hút kiều bào về đóng góp, xây dựng quê hương. Triển khai Đề án “Ngày Tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài giai đoạn 2023 - 2030”, tiếp tục cử giáo viên sang dạy tiếng Việt cho con em kiều bào tại các tỉnh

của Lào, xây trường trung học cơ sở tặng Hội người Việt tại tỉnh Khăm Muôn, tổ chức gặp mặt kiều bào nhân dịp truyền dân tộc tại tỉnh Quảng Bình, hoàn thành cơ sở dữ liệu về người Việt Nam ở nước ngoài.

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, t. 1*, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 164.

2, 3. Đảng bộ tỉnh Quảng Bình: *Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025*, Quảng Bình, 2020, tr. 60, 61, 87.

4. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình: Báo cáo số 10/BC-UBND ngày 18-01-2022 về kết quả hoạt động đối ngoại năm 2021 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2022.

5, 6. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình: Báo cáo số 1446/BC-UBND ngày 16-11-2023 về tình hình, kết quả thực hiện nhiệm vụ năm 2023 và kế hoạch, nhiệm vụ năm 2024.

7. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Bình: Báo cáo số 63/BC-UBND ngày 25-4-2024 về tổng kết tình hình thực hiện Kế hoạch số 1244/KH-UBND ngày 29-7-2029 của UBND tỉnh về việc hành động thực hiện hội nhập quốc tế của tỉnh Quảng Bình giai đoạn 2019 - 2023.

8. Ủy ban Nhân dân tỉnh Quảng Bình: Sở Du lịch, Báo cáo số 1267, ngày 09-11-2023 về tình hình thực hiện nhiệm vụ phát triển du lịch năm 2023, kế hoạch thực hiện và dự toán ngân sách nhà nước năm 2024.

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ HỢP TÁC XÃ..

Tóm lại, thành tựu phát triển kinh tế - xã hội sau gần 40 năm đổi mới đất nước có phần đóng góp không nhỏ của kinh tế tập thể mà nòng cốt là HTX. Chính khu vực kinh tế này đã góp phần bổ sung nguồn vốn cho đầu tư phát triển, có tác dụng thúc đẩy sự chuyển dịch cơ cấu theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức, kinh tế số; mở ra nhiều ngành nghề mới; nâng cao năng lực quản lý và trình độ công nghệ, mở rộng thị trường xuất khẩu; tạo thêm nhiều việc làm mới, góp phần đẩy nhanh tốc độ tăng trưởng kinh tế.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb CTQG - ST, H, 2011, t. 2, tr. 343; t. 4, tr. 246; t. 2, tr. 344; t. 8, tr. 344; t. 12, tr. 373; tr. 373; t. 4, tr. 246; t. 9, tr. 465; t. 13, tr. 209; t. 14, tr. 181; t. 13, tr. 443; tr. 220; tr. 222.

14. Nghị quyết 10-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa VI); Hội nghị Trung ương 5 (khóa VII); Hội Nghị Trung

Tiếp theo trang 31
ương 5 khóa IX; Nghị quyết của Đảng qua các kỳ đại hội từ Đại hội VI đến Đại hội XIII

15. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ XIII, t. 1*, Nxb CTQG - ST, H, 2021, tr. 129 - 130.

16, 25. Đảng Cộng sản Việt Nam: Nghị quyết số 20-NQ/TW, ngày 16-6-2022 Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới, H, tr. 129.

17, 18, 19, 23. Bộ Kế hoạch và Đầu tư: *Sách trắng, Hợp tác xã Việt Nam năm 2023*, Nxb Thống kê, H, 2023, tr.19, 73, 83.

20. <https://laodong.vn/thi-truong/ca-nuoc-co-10322-san-pham-ocop-dat-3-sao-tro-len-1276555.ldo>

21. Hà Văn: *Tổng kết 20 năm thực hiện Nghị quyết về kinh tế tập thể và 10 năm thi hành Luật Hợp tác xã năm 2012*, <http://tapchimattran.vn/>, 15-02-2022

22, 24. <https://giamngheobenvung.vietnamnet.vn/phat-huy-vai-tro-hop-tac-xa-trong-giam-ngheo-da-chieu-5021546.html>.